

VROLIJK EN GERAFFINEERD
 MUZIEK *Stricat* & *Toni Iordache*

Wat goed onderwijs al niet vermag: de colleges karnatische muziek van docent Rafael Reina aan het Amsterdams conservatorium bleken zo inspirerend dat twee studenten na het afstuderen besloten door te gaan met deze Zuid-Indiase muziek. Dat resulteerde in een vermaarde concertserie in het Amsterdamse cultureel centrum de Badcuyp, een jaarlijks festival, het Axyz Ensemble (gespecialiseerd in hedendaags klassiek) plus allerlei andere avontuurlijke groepen, zoals Deep Fried Angel Fish, Hexnut, Messing met PVC, Spinifex Orchestra, To Be Sung en Bhedam. Ook is er een zeer actief label, plus een internetradiostation met geregeld nieuwe podcasts (www.karnaticlab.com).

De karnatische muziek is wereldberoemd om zijn combinatie van sierlijke verfijning en muziekpedagogische efficiëntie. Zo leren kinderen op eenvoudige wijze de meest complexe ritmes: met behulp van klanknabootsing. Uit deze rijke muziektheorie kozen de Amsterdamse musici en componisten van Karnatic Lab drie programmatische uitgangspunten: ritmische verfijning, microtonaliteit en ornamentatie. Drie principes die steeds centraal staan in de nieuwe werken die in dit productieve laboratorium worden ontwikkeld.

Terwijl de vele jonge musici en componisten in en rondom Karnatic Lab zonder twijfel behoren tot de meest interessante om te volgen, geldt hier tegelijkertijd toch een aloude probleem: het neigt naar muzikantenmuziek. Theoretische kwaliteit en emotionele zeggingskracht sluiten elkaar meer dan eens uit, en het publiek van Karnatic Lab komt dan ook iets te vaak louter uit conservatorium- dan wel vriendenkringen.

Maar het goede nieuws is dat je met Stricat (Roemeens: kapot) met enige overdrijving kunt stellen dat er eindelijk muziek begint te klinken in Karnatic Lab. Dit trio (Gijs Levelt, trompet; Bokkie Vink, cimbaal; Theo van Tol, accordeon) bracht onlangs zijn eerste cd uit, waarop de cimbaal uit haar traditionele context van zigeunermuziek wordt gehaald. Centraal in het klankbeeld staat de cimbaal, officiële naam plankciter, een swingende voorloper van de pianoforte. De cd bevat louter zelfgeschreven materiaal, nummers waarbij iedere luisterbeurt weer nieuwe nuances bloot weet te leggen. Met *Driving Madness* en *Asphalt* zetten deze karnatici een grote stap: van theoretische exercitie naar muziek. Het zijn ontzettend vrolijk stem-

mende en tegelijkertijd uiterst geraffineerde liedjes, die de films van Buster Keaton in herinnering brengen.

Eén nummer van Stricat is opgedragen aan een beroemde Roemeense cimbaalmaestro, wijlen Toni Iordache, van wie net een prachtige cd is verschenen, als vierde deel in de dringende aan te bevelen archiefreeks *Songs from a Bygone Age*. Het is interessant om deze twee cd's naast elkaar te luisteren, want ze zijn op een vreemde manier toch aan elkaar gewaagd. Misschien niet zozeer vanwege de virtuositeit (zo haalt Toni Bokkie met indrukwekkende snelheid links en rechts in), maar wel omdat Stricat meer funk en avontuur bezit (beluister bijvoorbeeld de adembenemende feature voor trompet en accordeon in *Have a Seat*), terwijl Iordache juist weer heerlijk schmiert in onovertroffen zigeunerstijl.

JAÏR TCHONG

Stricat speelt 25 augustus tijdens de Zomerjazzfietstour in Groningen, zie www.zjft.nl.

Rats and Gentle People (*Karnatic Lab Records*); Sounds from a Bygone Age, volume 4 (*Asphalt Tango, distributie Music & Words*)